Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Özbekistan temaslarına Kıbrıs sorunu damgasını vurdu. "Denktaş, danışmanlarını gözden geçirsin" diyen Erdoğan bu kez de görüşmelerle ilgili somut konuştu

Erdoğan: Annan Planı ile görüşmeler başlamalı

Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Özbekistan temaslarına Kıbrıs sorunu damgasını vurdu. "Denktaş, danışmanlarını gözden geçirsin" sözleriyle gündeme bomba gibi düşen Recep Tayyip Erdoğan, bu kez de görüşmelerin Annan Planı temelinde sürdürülmesi gerektiğini söyledi.

Erdoğan'a, BM Güvenlik Konseyi'nin "Annan Planı temelinde görüşmelerin başlaması" çağrısının hatırlatılması üzerine "Doğrusu bizim istediğimiz de bu" dedi ve Annan planı temelinde görüşmelerin sürmesi gerektiğini belirtti.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yanı sıra dün Başbakan Vekili Mehmet Ali Şahin ile TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Dülger'in de önemli açıklamaları vardı.

KKTC'de çözüm ve AB üyeliğine direnen çevrelere çok net mesajlar gönderen Şahin, Türkiye'nin AB üyesi olmasını istemeyenlerin Kıbrıs'ta etkin pozisyonda olmasının doğru olmadığını bildirdi.

"KKTC'yi yönetenler, Türkiye'nin bu hedefini zorlaştırıcı değil, kolaylaştırıcı olmalı" diyen Şahin, bu sözlerle kimi kastettiğinin sorulması üzerine "Arif olan anlar" demekle yetindi.

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Dülger de Kıbrıs konusunun hassasiyetine dikkat çekti ve zamanın kalmadığını vurguladı.

Dülger, şöyle dedi: "Çok dikkat etmemiz lazım. Zamanımız çok az, bir yere varmamız lazım. Varacağımız yer hem Kıbrıs hem Türkiye için iyi olacaktır. Yoksa anlaşmazlık çok kolay, masayı devirir çıkarsınız, marifet o değil oturmak anlaşmak; anlaşmak da o kadar zor değil".

KKTC'de 14 Aralık seçimlerinden sonra Türkiye hükümetinin Cumhurbaşkanı Denktaş ve Kıbrıs sorunuyla ilgili çıkışları dikkat çekiyor.

Başbakan Erdoğan, birkaç gün önce Cumhurbaşkanı Denktaş'ın üslubu ve danışmanlarından duyduğu rahatsızlığı dile getirirken, Denktaş'ın danışmanlarını gözden geçirmesini istemişti.

Erdoğan ayrıca, "Annan planında tuzak var" ifadesini de doğru bulmadığını belirterek, BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın misyonunu iyi niyetle karşıladıklarını belirtmişti.

Ancak Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Başbakan Erdoğan'a anında tepki göstererek "Türk hükümeti, beğeneceği görüşmeciyi söylesin, tayin edeyim" demiş ve "intihar" diye nitelediği Annan planını kötülemeyi sürdürmüştü.

Bu karşılıklı göndermeler, Erdoğan-Denktaş gerginliğini ortaya koyarken, Kıbrıs konusunda iki ülke arasındaki görüş ayrılığını yeniden su yüzüne çıkardı.

Erdoğan Özbekistan'da, aklı Kıbrıs'ta

Türkiye Başbakanı Tayyip Erdoğan'ın Özbekistan temaslarında Kıbrıs sorunu ön plana çıktı.

Gazetecilerin sorularını yanıtlayan Başbakan, Kıbrıs'taki gelişmeler ile ilgili Türkiye'ye dönünce önce Cumhurbaşkanı Sezer, sonra da KKTC Cumhurbaşkanı Denktaş ile görüşeceğini belirtti.

Erdoğan, Özbekistan Cumhurbaşkanı Kerimov'un onuruna verdiği akşam yemeğinin ardından gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Ön plana çıkan konu yine Kıbrıs oldu.

Erdoğan'a, BM Güvenlik Konseyi'nin "Annan planı temelinde görüşmelerin başlaması" çağrısı hatırlatıldı.

"Doğrusu bizim istediğimiz de bu" diyen Erdoğan, Annan planı temelinde görüşmelerin sürmesi gerektiğini belirtti.

"Denktaş danışmanlarını gözden geçirmeli" açıklamalarına KKTC Cumhurbaşkanının sitemi de Başbakan'a soruldu.

Denktaş ile basın aracılığıyla polemiğe girmek istemediği mesajını veren Erdoğan, "Bu konuları dönünce kendisiyle görüşeceğim" dedi.

Kıbrıs konusunda Dışişleri Bakanlığı'nda çalışmaların yapıldığını hatırlatan Erdoğan, önümüzdeki hafta önce Cumhurbaşkanı Sezer ile ondan sonra da KKTC Cumhurbaşkanı Denktaş ile değerlendirmeler yapılacağını bildirdi.

Şahin: Türkiye'nin AB hedefi açıktır

Türkiye Başbakan Vekili Yardımcısı Mehmet Ali Şahin de, Türkiye'nin AB üyesi olmasını istemeyenlerin Kıbrıs'ta etkin pozisyonda olmasının doğru olmadığını söyledi.

Gazetecilerin bununla kimi kastettiğini sormaları üzerine de Şahin "Arif olan anlar" yanıtını verdi.

Mehmet Ali Şahin, Türkiye'nin hedefinin Avrupa Birliği (AB) üyeliği olduğunu vurgulayarak, "Türkiye'nin bu hedefine karşı olan kişilerin KKTC'de etkin görevlerde olmaları doğru değil" dedi.

Şahin, yaşanan danışman krizi ile ilgili bir soru üzerine "Türkiye'nin AB hedefi açıktır. Son AB zirvesinde, Kıbrıs sorununun çözümünün, tam ilgisi olmasa da, üyeliği kolaylaştıracağı belirtildi" dedi ve şunları kaydetti:

"Burada sonuç önemlidir. 'Bir araya gelip konuşuruz' dediler.

AB tarafından bize 'Kıbrıs sorununun kesin olarak Türkiye'nin AB'ye girişiyle ilgisi olmadığı' belirtiliyor. Ancak 'sorunun çözümünün Türkiye'nin üyeliğini kolaylaştıracağı' şeklinde yorum var. KKTC'li yetkililer de Türkiye'nin bu hedefini zorlaştırıcı değil, kolaylaştırıcı tavır içinde olmalılar. Türkiye'nin AB hedefine karşı olan kişilerin KKTC'de etkin görevlerde olmaları doğru değil."

"KKTC'yi yönetenler Türkiye'nin bu hedefini zorlaştırıcı değil, kolaylaştırıcı olmalı" diyen Şahin Türkiye'nin AB üyesi olmasını istemeyenlerin Kıbrıs'ta etkin konumda olmalarının doğru olmadığını savundu. Gazetecilerin bununla kimi kastettiğini sormaları üzerine de Şahin "Arif olan anlar" yanıtını verdi.

Dülger: Bir yere varmamız lazım

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Dülger, Kıbrıs'ta çok nazik bir durumun söz konusu olduğunu belirterek, "Dengeyi yeniden bulmak için ne söylenmesi lazım geliyorsa çok dikkatle söylemek lazım" dedi.

Dülger, Dışişleri Komisyonu'nun bazı üyeleriyle birlikte 17-19 Aralık 2003 tarihlerinde Bulgaristan'a yaptıkları resmi geziyle ilgili değerlendirmelerini anlattı.

Basın toplantısında gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Dülger, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamalar ve KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın buna karşı beyanlarını nasıl değerlendirdiğine ilişkin bir soruyu şöyle yanıtladı:

"Bunu bana Kıbrıs seçimlerini takip etmek üzere giden komisyonun başında bulunmam hasebiyle soruyorsunuz sanıyorum. Gittiğimiz zaman son derece gergin bir durum vardı, fakat seçim neticeyi bitirmiştir. Halk sözünü söyledikten sonra söyleyecek hiçbir şey yoktur.

Bence çok nazik bir durum söz konusu. Oralarda dengeyi yeniden bulmak için ne söylenmesi lazım geliyorsa çok dikkatle söylemek lazım, bazı konular henüz daha tam gelişmeden henüz bir çözüm şekli bulmadan...

Henüz çok taze anlaşmazlıklar çünkü. Kıbrıs'taki seçim Annan Planı taraftarlığı ve aleyhtarlığı teması üzerine kondu, fakat bir müddet sonra anlaşıldı ki, ne Annan taraftarları Kıbrıs'ı teslim etmek istiyorlar ne Annan aleyhtarları Kıbrıs'ı bir kavanoza koyup her taraftan tecrit etmek istiyorlar. Bir orta yola doğru geldi...

Halk da bu orta yolu söyledi. Ben buradaki işleri siyah ile beyaz arasında griyi arayken grinin biraz beyazı fazla, biraz siyahı fazla gibi, terazi ibresinin gidip gelmesi gibi düşünüyorum; denge noktasını bulacaklardır."

Anlaşmak zor değil

Dülger, "Siz de Denktaş'ın danışmanlarını değiştirmesi gerektiğini düşünüyor musunuz?" sorusunu da şöyle yanıtladı:

"Şu anda benim bu konuda şahsi bir düşünce belirtmem gereksiz olur. Böyle bir konunun daha kapalı bir şekilde söylenmesi gerektiğine inanıyorum, çünkü çok nazik bir konu; bir de Kıbrıs politikasının bugün vardığı konu danışmanların mahsuru değil etkisi olmakla birlikte...

Bizden evvelki hükümetlerin de aldığı tavırlar var, başarılı taraflar, başarısız taraflar var, başarıyı da başarısızlığı da biz gölgemiz gibi götürüyoruz. Çok dikkat etmemiz lazım. Zamanımız çok az, bir yere varmamız lazım. Varacağımız yer hem Kıbrıs hem Türkiye için iyi olacaktır.

Yoksa anlaşmazlık çok kolay, masayı devirir çıkarsınız, marifet o değil oturmak anlaşmak; anlaşmak da o kadar zor değil."

Annan'dan "kayıplar" konulu mektup

BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın birkaç gün önce Rum Yönetimi Başkanı Tasos Papadopulos'a Otonom Kayıplar Komitesi'nin araştırma prosedürünün yeniden başlaması ve Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ile zamanın Rum Yönetimi Başkanı Glafkos Klerides arasında yapılan 31 Temmuz 1997 tarihli anlaşmanın uygulanmasına yönelik bazı önerilerde bulunduğu bir mektup gönderdiği bildirildi.

Haravgi ve diğer gazeteler, Rum Yönetimi Sözcüsü Kipros Hrisostomidis'in önceki günkü açıklamasında Genel Sekreter'in, Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'a da benzer bir mektup gönderdiğini ve Papadopulos'un Kofi Annan'ın mektubuna olumlu yanıt verdiğini açıkladığını yazdı.

Habere göre Rum Sözcü, Papadopulos'un, Rum "Kayıp Yakınları Komitesi"yle görüşmesi sırasında bu konuyu gündeme getirip komite yetkilileriyle ele aldığını ve birkaç gün önce Annan'a gönderdiği mektupta, Annan'ın "kayıplar" konulu mektubunda sunduğu önerileri kabul ettiğini belirterek, Denktaş'ın da aynı yanıtı vermesi ümidini dile getirdiğini açıkladı.

Genel Sekreter'in Papadopulos'a gönderdiği mektupta Otonom Kayıplar Komitesi'nin yaşatılmasını mı önerdiğinin sorulması üzerine Hrisostomidis, Annan'ın, Otonom Kayıplar Komitesi'nin kayıp akıbetlerini belirleme prosedürünü yeniden başlatmasını önerdiğini belirtti.

Hrisostomidis, Otonom Komite'nin 3 üyesinden birinin eksik olduğunun hatırlatılması ve Annan'ın bu boş yerin doldurulmasına yönelik belirli bir isim önerip önermediği sorusuna ise olumsuz yanıt verdi.

Politis de haberi "Genel Sekreter'den Başkan'a ve Denktaş'a Mektuplar - Annan'dan Kayıplar Konusunda Davet - Görüşmelerin Başlamasını Öneriyor ve Durumların İlerlemesi Halinde Otonom Komite'nin Üçüncü Üyesini Atama Niyetini Beyan Ediyor" başlığıyla verdi.

Gazete, BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Cumhurbaşkanı Denktaş'a ve Rum Yönetimi Başkanı Papadopulos'a birer mektup göndererek, iki tarafın görüşmesi ve geriye kalan kayıp dosyalarının incelenmesi yöntemi üzerinde anlaşması durumunda Otonom Kayıplar Komitesi'nin üçüncü üyesini atama niyetinde olduğunu bildirdiğini yazdı.

Türk tarafının "kayıplar" konusunda "retçi olduğunu" iddia eden Politis, bu nedenle Rum tarafının, bu konuda olumlu gelişmeler olacağı konusunda temkinli olduğunu ve Cumhurbaşkanı Denktaş'ın bu konuda, uzun zaman alacak bir mektup teatisine girebileceği değerlendirmesine sahip olduğunu savundu.

Gazete, Rum "Kayıp Yakınları Komitesi"nin de hemen hemen aynı ruh hali içinde olduğunu, Komite Başkanı Nikos Theodosiu'nun Politis'e yaptığı açıklamada, "Genel Sekreter'in inisiyatifiyle kayıplar konusunun yeniden perde önüne gelmesi bizi memnun ediyor. Bu sefer diğer tarafın, konunun çözümü yönünde iyi niyetle masaya gelmesini umuyoruz" dediğini kaydetti.

Hristofyas: Aralık 2004 Türkler için dönüm nokta

Filelefthe... gazeteler, Rum Me... Dimitris Hirstofyas'... Genel Sekreteri Kofi ... görüşmelerin yeniden başlaması için koyma... şartlarda kararlı olduğu... Annan'ın iyi niyet ... yenilemesi için Kıbrıs... Türk taraflarından alı... mesajların ne kadar cesaretlendirici olduğu... konusunda kuşku du... söylediğini yazdı. Hi... Hristofyas, ABD'nin K... sorunundaki süreci ... tutmayı istediğinin açık... olduğunu belirterek, "... görünen şudur ki; bütün çabalara rağmen, en sonu... Kıbrıs Türk tarafının çıkmazdan kurtulmaya yöneleceği hususunda ... gerçek kanıtı (Weston) beraberinde götürmüyor... haber veren olmak istem... ancak sanıyorum ki Türkiye'nin öze yönelik hareketler yerine izlem... bırakacak hareketlere yöneleceğine dair mesa... nettir" dedi. Türkiye'... Konusunda tutum değ... çıkmazdan kurtulmak ... halkla ilişkilere ağırlık ... vereceğini sandığını belir... Hristofyas, "Görünen o... belki de onlar için ilk dön... noktası Aralık 2004 tarih... dedi.

Kıbrıslı Türklerin AB seçimlerine katılımı ele alındı

Filelefthe... gazeteler, önceki gün Rum Yönetimi Lideri Tasos Papadopulos'un başkanlık... Rum İçişleri Bakanı, Rum Başsavcı, parti liderleri ve temsilcilerinin katıldığı bir toplantının gerçekleştirildiğini ve bu toplantıda Kıbrıslı Türklerin AB Parlamentosu milletvekilliği seçimlerine katılımı konusunun ele alındığını yazdı. Gazeteler, toplantıda konunun derinlemesine incelenmesine rağmen herhangi bir karar alınmadığı ve kararın Rum Meclisi İçişleri ve AB Komitelerine geri gönderildiği kaydetti. Haberde, Rum İçişleri Bakanlığı'nın, ortak seçim listesinin nüfus kayıtlarına göre düzenlenmesini ve seçmen niteliklerine sahip olan Kıbrıslı Rum ve Türklerin, seçimler yapıldığı sırada "Kıbrıs'ta" bulunmaları önkoşuluyla "Kıbrıs" kimlik kartı ya da pasaportu ile oy kullanmalarını önerdiği, ancak bu öneriyle Güney Kıbrıs'ta ikamet eden "100 bin Rum ve 75 bin Türkün" de seçmen olma hakkı kazanacağı belirtilirken, bu karşıt bir öneride ise seçim listesinin Kıbrıslı Rumlar için daimi olurken Kıbrıslı Türklerin buna kayıt olmak için çağırılmasının öngörüldüğü belirtildi. Gazete haberinde, toplantıda bütün siyasi güçlerin seçim merkezleri, karma olan Güney Kıbrıs'ta altı ay ikamet etme konularında kendi tezlerine bağlı kaldıklarının gözlemlendiğini Rum başsavcının ise partiler tarafından tartışılan konuların birçoğunun eşitlik ilkesinin ihlalini içerdiği şeklinde bir görüş belirttiğini yazdı.

KSP: Kıbrıslı T...

Kıbrıs Sosyalist Partisi (K... seçimlerin, KSP'nin de içer... BDH'nin israrla vurguladığı referandum niteliğinde gerç... Kıbrıs Türk halkının bu refe... kazandığı görüşünü belirtti... KSP'den dün yapılan yaz... siyasi açıdan seçimin kazan... rağmen, hükümeti kurabilm... seçimin kazanılamadığı kay... KSP açıklamasında, "Çöz... demokrasi cephesi çoğunlu... Ancak bu seçim sonuçların... kurma anlamında demokrat...

Çözümsüz... yetkisi Ye...

AB dönem başkanlığını 1 Oca... üstlenecek olan İrlanda'... Kıbrıs'taki Büyükelçisi John Sw... sorununun 1 Mayıs 2004'ten ön... çözümlenmemesinin, Türkiye v... için olduğu kadar Rumlar için d... karataca... AB'in sınırlarının Ye... yarısında bulundu... Politis ve diğer gazetelerin hal... sinin dönem başkanlığını üs... edeniyle Rum Haber Ajansı'na... açıklamada, Dublin'in (İrlanda)... ürüm bulunabilmesi için her ç... etlenilmesine; adadaki iki taraf... yetlerini saklamadıkları ve ya... asına oturmaya değil anlaşm... lukları konusunda BM Genel... meleri gerektiğine inandığını ... Swift, Türkiye'nin AB tarafın... unları kriterleri yerine getirec... duğuna göre, AB'in Türkiye'... izakerelerinin başlama tarihi... erektiğini de söyledi.

Cyprus Mail, Swift'in KİPE'y... Avrupa Yeşilhat'ta Durur... İrla... üyeliğin Tehlikelerini Vurguluy... sınsetten verdi.

Haravgi, Kuzcy Kıbrıs'taki m... çimlerinde ortaya çıkan mecl... aman sınırı olan bir prosedürü... ardımcı olmadığını, ancak böl... ıbrıs'ın AB'a girmesi olasılığ... ülünmüşlüğü güçlendireceğin... wift'in, böyle bir şeyin de söz... ükümetinin" çıkarına olmaya... ulunduğunu yazdı. Gazete Sw... öylediklerini şöyle aktardı:

"John Swift, AB'ın Türkiye'y... izakerelerinin başlama tarihi... erektiğini çünkü Ankara'nın, ... nüne konulan kriterleri yerine... esin olduğunu söyledi. Sahtı... andalye dağılımının zaman sı... rosedürün başlamasına yardım... ncak bölünmüş bir Kıbrıs'ın ü... tmalinin her halükarda adan... üçlendireceği, böyle bir şeyir... ükümetinin çıkarına olamaya... rtaya koydu.

BM'nin, Kıbrıs sorunundaki... rgüt, iki tarafı müzakere masa... ağırmama kararını verecek ol...